

کنفرانس فراهم ساختن زمینه برای انکشاف سکتور خصوصی

سه‌گیری موثر سکتور خصوصی در انکشاف افغانستان

بیانیه جلالتمآب احمد ضیاً مسعود، معاون اول رئیس جمهوری
اسلامی افغانستان

بسم الله الرحمن الرحيم

جلالتمآب صدراعظم جمهوری اسلامی پاکستان
والاحضرت کریم آغاخان
پروفیسور اسحق نادری
شهزاده امین آغاخان
خانمها و آقایان

خوشحالم که امروز با شما هستم. به نمایندگی از حکومت و مردم افغانستان می‌خواهم مراتب سپاس فراوان خود را از شبکه انکشافی آغا خان، بانک جهانی، برنامه انکشافی ملل متحد و بانک انکشاف آسیایی بخاطر همکاری شان در تنظیم این گردهم آیی، ابراز نمایم.

از میزبانی همه شما در کشورم خوش حال هستم. بویژه ازینکه افتخار میزبانی جلالتمآب شوکت عزیز صدر اعظم جمهوری اسلامی پاکستان، جلالتمآب عبدالله احمد بدای صدراعظم مالیزیا، عالیجناب آغا خان و شهزاده امین آغا خان را داریم، بسیار خرسندم. اجازه دهید تا از همه آنانیکه در تدویر این کنفرانس و بحث های آن تلاش نموده اند، اظهار سپاس نمایم.

چنانچه دیروز رئیس جمهور محترم حامد کرزی فرمودند، انکشاف سکتور خصوصی برای ما یکی از مهمترین اولویت هاست. این بخش، یکی از عرصه های روند تهیه و تدوین استراتیژی انکشاف ملی افغانستان را تشکیل میدهد. باعث دلگرمی من است که حضور گسترده ای از سکتور خصوصی افغانستان و سرمایه گذاران خارجی را درین کنفرانس مشاهده مینمایم. این امر خود یک موفقیت بزرگ کنفرانس فراهم سازی زمینه برای اقدامات سکتور خصوصی است. امیدوارم این دید و بازدیدها ادامه داشته باشد. توجه به خواسته های سکتور خصوصی برای ما از اهمیت حیاتی برخوردار است. توافقنامه افغانستان و بورد مشترک نظارت و انسجام از ما می‌خواهد تا زمینه را برای انکشاف سکتور خصوصی مهیا سازیم.

میخواهم خاطر نشان سازم که با وجود چالش ها و کمبودی ها، ما موفقیت های ملموسی در عرصه انکشاف سکتور خصوصی داشته ایم. در پنج سال گذشته در کشور، سکتور خصوصی از ثبات اقتصادی بزرگی بهره مند گردیده است. رشد واقعی اقتصاد در کشور ما بلند ترین سطح را در منطقه داشته و در سطح آسیا که حد اوسط رشد آن هفت فیصد میباشد، بلند تر است. انفلاسیون به حد یک رقمی پایین آمده است، پول افغانی ثبات خود را دریافته است. افزود برآن، ما زمینه آنرا برای سرمایه گذاران ایجاد نموده ایم تا در یک محل واحد کارهای اداری شان انجام شود و موانع بیروکراتیک در کار شان بوجود نیاید.

همانطوریکه محترم داکتر انوارالحق احدی دیروز گفت، مشوق های مالیه و تکس طرح و معرفی گردیده است. در حال حاضر در افغانستان، اشخاص و موسسات تجارتی پایین ترین تعرفه گمرکی را در منطقه میپردازند.

تجارت خارجی آزاد شده است. در نتیجه همکاری های روز افزون، افغانستان به چندین توافقنامه تجارتی پیوسته که بازار را برای صادرات محصولات افغانستان به چند صد میلیون مصرف کننده، باز نموده است.

ثبت موسسات تجارتی از طریق ایجاد اداره حمایت از سرمایه گذاری در افغانستان (آیسا) بطور قابل ملاحظه یی به پیش میرود. براساس طرح اخیر "پیشبرد امور تجارتی در سال 2007"، افغانستان در میان کشور های مرکزی و جنوب شرقی زمانی که سخن از آغاز روند تجارتی بمیان می آید، در سرخط قرار میگیرد. ما همچنان مساعی بیشتری را در امر احیای مجدد زیربنای اساسی مانند شاهراه ها و سرک های حلقه یی، به خرج داده ایم.

از میان ما بعضی ها نخستین کنفرانس سرمایه گذاران افغانستان را که در حمل 1383 در برلین تدویر یافته بود، به خاطر دارند. سخنرانان متعددی در این کنفرانس تأکید نمودند که ما باید مردم افغانستان را متقاعد سازیم تا در فعالیت های سکتور خصوصی دخیل شوند. امروز، اگر شما از این هتل بیرون شوید و در چند قدمی آن مشاهده نمایید، میبینید که سکتور خصوصی بخوبی پیشرفت نموده است.

جای تعجب نیست که اگر ما به تاریخ افغانستان قبل از سالهای جنگ و تباهی نگاه کنیم. همانگونه که بعضی سخنرانان

به این موضوع اشاره نمودند، مردم افغانستان بحیث تاجران شناخته شده اند. شکی نیست که سکتور خصوصی در افغانستان یک آینده درخشان دارد. سکتور خصوصی نقش بارز خود را در رشد اقتصاد کشور به اثبات رسانیده است. امروز سکتور خصوصی فرصت های بیشتر کاری را در مقایسه با سکتور دولتی فراهم میکند و سهم بیشتر خود را در ثبات مالی از طریق رشد پایدار عواید داخلی، ایفا مینماید. مرکزیت سنتی سکتور زراعت روبه زوال است زیرا خدماتی که سکتور خصوصی افغانستان روی آن تمرکز دارد، رهبری رشد این سکتور را برای چندین سال، بخصوص در عرصه ساختمان و مخابرات، بعهدہ داشته است.

باید گفت که با وجود پیشرفت، سکتور خصوصی در افغانستان با شماری از چالش ها و موانع عمده مواجه است و این کنفرانس توانسته است تا بخش زیادی از آنها را شناسایی نماید. این مسایل همچنان در سند پالیسی رشد و انکشاف سکتور خصوصی، برجسته شده است.

خانم امیره حق، معاون نماینده خاص سرمنشی سازمان ملل متحد موضوع مهمی را دیروز مطرح نمود: چگونه میتوانیم به یک توازن حساس دست یابیم و اطمینان حاصل نماییم که حکومت افغانستان یک همکار مؤثر به سکتور خصوصی و مساعد کننده زمینه برای رشد آن می باشد. ما همه میدانیم که در افغانستان ظرفیت های خوبی وجود دارد. با این همه همانگونه که پروفیسور اسحق نادری در سخنان خود اشاره نمود، این مسوولیت بزرگ حکومت افغانستان است تا این ظرفیت ها را در انکشاف ملموس برای کلیه مردم افغانستان، تفسیر نماید.

براساس مباحثات در این کنفرانس و تجارب گذشته ما، محترم داکتر جلیل شمس، وزیر اقتصاد پلانها و اقدامات استراتیژیک حکومت را غرض رشد سکتور خصوصی، بیان نمود. اجازه دهید روی چند موضوعی که من آنرا با اهمیت یافتم، اشاره نمایم:

• مشارکت بین سکتور های دولتی و خصوصی و جامعه مدنی و مسوولیتها

با توجه به نیازمندی ها غرض رشد سکتور خصوصی، به میان آوردن زمینه های کاری و فقر زدایی و همچنان نقش سنتی جامعه مدنی در کشور ما، مشارکت سکتور دولتی و خصوصی برای افغانستان اهمیت استراتیژیک دارد. عالیجناب آغا خان روی این موضوع بخوبی تأکید نمودند که حکومت نباید سکتور خصوصی و جامعه مدنی را به حیث رقیب خود تلقی

نمایند. اما به نظر من این مشارکت باید براساس جوابگویی به نیازمندی های ما استوار باشد. حاکمیت قانون باید رعایت گردد، سطح بلند فعلی اقتصاد غیررسمی بحیث استراتیژی کلی غرض بهبود ماحول تجارتي و رشد سرمایه گذاری، کاهش یابد.

• همکاری های منطقه یی و تجارت

حرکت در راه آزادی تجارت در منطقه برای تقویت همکاری های منطقه یی از اهمیت ویژه یی برخوردار است. افغانستان تجارت خویش را آزاد ساخته و در حقیقت رژیم تجارتي ما آزاد ترین رژیم در منطقه بشمار میرود. موانعی که در راه داد و ستد قرار دارد باید برداشته شود و همکاری های منطقه یی در خصوص برنامه ریزی پروژه های کلیدی زیربنایی و در عرصه امنیت، برای کلیه افغانها مفید و مثمر خواهد بود.

• دسترسی به سرمایه

در نتیجه کمک های شماری از مراجع تمویل کننده، روند بازسازی افغانستان بخوبی به پیش میرود. باوجود این، برنامه مشخصی وجود ندارد که دسترسی به سرمایه و سرمایه گذاری برای سکتور خصوصی را حمایت نماید. سکتور بانکی ضعیف است و بهبود بخشیدن محیط تجارتي برای سرمایه گذاری مستقیم خارجی به وقت نیاز دارد. در عین زمان، امنیت و تصویر وارونه از کشور در ذهن بعضی ها هنوز هم مانع سرمایه گذاری خارجی محسوب میگردد. در این وضعیت مفکوره ایجاد یک صندوق وجهی سرمایه گذاری سکتور خصوصی افغانستان مستلزم توجه جدی است.

• انکشاف بشری

ما از یاد آوری جلالتمآب صدر اعظم بدوی در مورد اینکه سرمایه گذاری در سرمایه بشری از طریق معارف و صحت برای رشد سکتور خصوصی لازمی میباشد، ابراز سپاس مینماییم. سیستم معارف افغانستان باید مهارت های لازم را در جهت بازار یابی در اقتصاد افغانستان رشد دهد.

• حاکمیت قانون

من همچنان از سخنان عالیجناب شهزاده امین آغا خان تشکر مینمایم که فرمودند: منافع ملی هر کشور است که از دست یابی مناسب به سرمایه گذاری در مدت زمان معین، اطمینان حاصل نماید. بنابراین، تأمین امنیت کامل برای سرمایه گذاران جهت نیل به هدف استراتژیک افغانها در زمینۀ تقویت سکتور خصوصی، شرط مهم بحساب می آید. طوریکه دانشمند قرن نهم اسلام ابن قطیبه نوشته است، "بدون سعادت پول وجود ندارد و بدون عدالت و اداره سالم سعادت به ارمغان نمی آید."

• مسوولیت اجتماعی و سنت اسلامی

قانون اساسی افغانستان اقتصاد بازار آزاد را پذیرفته است. باوجود این، مهم است تأکید نمایم که مسوولیت سنتی اجتماعی اسلامی باید بجا بماند. همبستگی اجتماعی، طوریکه در خصوص بعضی از شرکت های ما شرح داده شده است، بجا بماند. مهم سنت افغانی و اسلامی ما تشویق خواهد شد.

اجازه دهید با تأکید مجدد بگویم که سکتور خصوصی عنصر مهم برای یک افغانستان سعادت مند در آینده میباشد. استراتژی انکشاف سکتور خصوصی، نکته اساسی تلاش های ما در زمینۀ تهیه سند کامل استراتژی انکشاف ملی افغانستان، بحساب می آید. روند مشوره های استراتژی انکشاف ملی افغانستان فرصت خوبی برای حکومت و سکتور خصوصی می باشد تا تدابیری را بجا بیاورد. استراتژی مشترک برای مشارکت و رشد سکتور خصوصی، اتخاذ نمایم.

کمکهای مراجع تمویل کننده آینده افغانستان را تأمین نمی نماید؛ اما بجا بماند از واقعیت برای ما حائز اهمیت پنداشته میشوند. این واقعیت است که ما میخواهیم با رشد بیشتر سکتور خصوصی و جریان بزرگ سرمایه گذاری مستقیم خارجی آنرا تعویض نمایم. ما در مورد فرصت های زیادی برای سرمایه گذاری در افغانستان و همچنان در مورد شماری از حالاتی که سرمایه گذاری حصول شده و مفاد آن در مدت پنج سال بدست آمده است، اطلاع داده ایم. پیام من برای سرمایه گذاران این است که در این جا حضور دارند اینست که اگر امروز شما یک دالر را در افغانستان سرمایه گذاری نمایید، فردا ارزش چندین دالر را خواهد داشت.

در خاتمه، میخواهم بر اهمیت تداوم مباحثات میان حکومت افغانستان و سکتور خصوصی در جهت بهبود یابی مشارکت سکتور عامه و خصوصی، تاکید مجدد نمایم. من میدانم که شما هر روز با مشکلات عظیم مواجه هستید و از روند اصلاحات راضی نمی باشید. من باور دارم که کنفرانس کنونی میتواند یک گام مهم در راستای همکاری های آینده باشد. من منجیث معاون اول رئیس جمهوری اسلامی افغانستان و رئیس کمیته اقتصادی کابینه به شما وعده میدهم که حکومت افغانستان نتایج این کنفرانس را جدی خواهد گرفت و همچنان وعده میدهم که در زمینه تطبیق راهبرد سکتور خصوصی که طی این کنفرانس به منظور ایجاد زمینه مساعد برای رشد سکتور خصوصی تهیه گردیده، مساعی و تلاش بیشتر به خرج دهم.

در این راستا، حکومت به همکاری شما نیاز دارد. بیایید با هم کار نماییم تا افغانستان را، نه تنها برای افغانها، بلکه برای کشور های منطقه نیز به محل مناسبی برای تاجران و سرمایه گذاری های شان مبدل سازیم.

تشکر